

Mál nr. 259/2022

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: V1 og V2

Heiti vátryggingar: Starfstrygging.

Nafn vátryggingartaka (X)

Gildissvið vátryggingar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 17. ágúst 2022 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 2. nóvember 2022.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 9. nóvember 2022.
4. Viðbótarathugasemdir V dags 11. nóvember 2022.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að M hafi starfað sem vinnslustjóri hjá X er hann varð óvinnufær vegna hnjámeiðsla. Samkvæmt vátryggingu þeirri sem X hafi keypt hjá með milligöngu V1 af V2 sé M tryggður fyrir varanlegri örorku en samkvæmt fyrirbyggjandi matsgerð, dags. 16. júní 2022, sé M dottinn af vinnumarkaði hvað varði starf hans hjá X, en þar komi fram að M sé „100% óvinnufær til þeirra starfa sem hann er tryggður, þ.e. sem vinnslustjóri/fishmaster um borð í stórum fiskiskipum. Í málskoti kemur fram að M hafi óskað þess að vera metinn til varanlegrar örorku og hafi sent matsbeiðni til V1 í þeim tilgangi að afla undirritunar V2 en það sé skilyrði vátryggingarskilmálanna að aðilar standi sameiginlega að mati. Með bréfi dags. 5. maí 2022 hafi V1 hins vegar hafnað bótaskyldu f.h. V2. Röksemdir félagsins séu þær að samkvæmt skilmálaákvæðum séu skilyrði þess að greiddar séu bætur vegna varanlegrar örorku þau að sjúkdómur eða veikindi sem valdi varanlegri örorku komi fram innan tólf samfelldra mánaða eftir að einkenna er fyrst vart og að algjör varanleg örorka komi í veg fyrir að vátryggður sinni venjubundnum viðskiptum eða starfi sínu í tólf samfellda mánuði og að þeim tíma liðnum sé ljóst að von um bata sé ómöguleg. V1 hafi verið boðað og mætt til matsfundar f.h. V2 og í niðurstöðu matsgerðar komi fram að M sé 100% óvinnufær til þeirra starfa sem hann er tryggður. Eftir að þessi niðurstaða lá fyrir hafi V1 f.h. V2 hafnað því að endurskoða afstöðu sína, sem M telji byggða á röngum forsendum. Þó M hafi, í maí og að hluta í júní 2019, unnið á litlum bát hjá öðru fyrirtæki breyti það því ekki að hann sé dottinn af vinnumarkaði við þá vinnu sem hann starfaði við. Séu skilmálarnir skoðaðir vel sé skilyrði bótaskyldu einmitt það að vátryggður sýni fram á að hann sé ófær um að sinna þeim störfum sem hann starfaði við að venju, þ.e. „usual business or occupation“. Tímabundið starf M á litlum bát, og dagróðrar M á bát í eigin eigu séu allt annars eðlis en störf vinnslustjóra sem krefjast mikillar hreyfingar sem M ráði ekki við, þó einnig sé um vinnu á sjó að ræða. Umrædd vátrygging sé sérstaklega bundin við starf M sem vinnslustjóra og hafi M fengið greiddar bætur úr henni vegna tímabundinnar óvinnufærni. Ætti bótaskylda því einnig að vera til staðar er komi að varanlegri örorku hans. Hefði ætlan V2 verið sú að láta vátrygginguna snúast um önnur störf en starf vinnslustjóra hefði því verið í lófa lagið að orða skilmála sína og vátryggingarskírteini með öðrum hætti. Það hafi ekki verið gert og sé því full bótaskylda fyrir hendi. Sé þá uppi óskýrleiki varðandi einhliða samda skilmála beri að túlka allan vafa í þeim efnum M í hag.

Í bréfi V1 f.h. V2 til nefndarinnar kemur fram að óumdeilt sé að M hafi tímabundið verið óvinnufær til starfa sinna sem vinnslustjóri við strendur Afriku. Hafi félagið greitt bætur vegna tímabundinnar örorku á þeim tíma, en þó ekki vegna tímabilsins 15. maí – 26. júní 2019 þar sem M hefði á þeim tíma starfað sem skipstjóri á sjóstangveiðibát sem gerður var út frá Reykjavík. Sá bótaþáttur hefði því verið greiddur að fullu, eða í þær 104 vikur sem vátryggingin taki til. Hvað varði varanlega örorku vísi félagið til höfnunarbréfs síns og skilgreininga á „illness“ og „permanent total disablement“ í viðkomandi skilmálum. Ótækt sé að fallast á það að M hafi líkamlega færni til að stunda strandveiðar á eigin fiskibát en sé að fullu ófær um að sinna starfi vinnslustjóra. Samkvæmt upplýsingum sem V1 hafi fengið frá sjómanni sem gegni starfi vinnslustjóra við strendur Afriku og formanni Landssambands smábátaeigenda sé starf vinnslustjóra eftirlitsstarf, fyrst og fremst stjórnunar- og skrifstofustarf og hvergi nærri jafn líkamlega krefjandi og almenn sjómennska. Samkvæmt vátryggingarskírteini sé þá ekki aðeins um að ræða vinnslustjórastarf í stórum fiskiskipum, heldur gæti starfið t.a.m. farið fram á landi. Er því þar af leiðandi hafnað að sýnt sé fram á að M sé ófær um að sinna starfi vinnslustjóra. Er

þá gerð athugasemd við það að í fyrirbyggjandi matsgerð hafi einungis verið byggt á frásögn M sjálfs án þess að matslæknir hafi aflað sér upplýsinga um eðli starfsins.

Í viðbótarathugasemdum sínum hafnar M málflutningi V1. Meintir heimildarmenn þess hafi ekki starfað með M og geti ekki borið vitni um það hvernig störfum hans sé háttað í dag eða hvernig þeim hafi verið háttað er hann starfaði hjá X. Lögmanni V1, sem mætti á matsfund, hefði þá verið í lófa lagið að leggja fram gögn við framkvæmd matsins eða mótmæla upplýsingum frá M varðandi það hvað fælist í starfi vinnslustjóra. Athugasemdir við matgerðina séu því of seint fram komnar og beri að virða þær að vettugi. Í skilmálum V2 og vátryggingarskírteini komi þá skýrt fram að M sé tryggður til starfa sem vinnslustjóri og geti hann ekki sinnt því tiltekna starfi eigi hann rétt til bóta. Sé því tilgangslaust að bera eðli þess starfs saman við önnur störf, enda liggi fyrir að M sé ófær til starfa sem vinnslustjóri.

Í viðbótarathugasemdum V1 er áréttað að athugasemdir þess séu settar fram til að rengja niðurstöðu einhliða aflaðrar matsgerðar um að M sé ófær um að sinna starfi vinnslustjóra en sé þrátt fyrir það fær um að starfa við sjómennsku. Bendi það til óeðlilegrar niðurstöðu matgerðar að þessu leyti enda sé hún aðeins byggð á upplýsingum frá M. Bótaskyldu hafi þá þegar verið hafnað þegar mat fór fram, en V1 hafi fyrir hönd V2 verið boðað á matsfund. Lögmaður V1 hafi ekki sérþekkingu á eðli þeirra starfa sem um ræði og standist ekki að of seint sé að gera athugasemdir eða benda á framangreinda annmarka á matsgerðinni.

Álit.

Í skilmálum viðeigandi vátryggingar, en samkvæmt vátryggingarskírteini gefnu út af V1 er M vátryggður sem vinnslustjóri/fishmaster, er í kaflanum „Personal Accidents and Illness“ að finna skilgreiningu á hugtakinu „Permanent total disablement“. Þar segir „means complete and total physical disablement which prevents the insured person from attending to all aspects of their usual business or occupation as stated in the Schedule which lasts twelve consecutive months and at the end of that period is beyond hope of improvement“. Verður að telja að þessi skilgreining leiði ekki til þess að vátryggður þurfi að vera óvinnufær að öllu leyti, heldur aðeins að hann sé óvinnufær til þeirra starfa sem vátryggingin tekur til. Eins og mál þetta horfir við nefndinni virðist ágreiningur aðila einmitt hverfast um það, þ.e. hvort M sé óvinnufær til starfa sem vinnslustjóri.

Málflutningi V1 f.h. V2 er ætlað að rengja niðurstöðu fyrirbyggjandi matsgerðar hvað varðar það að M sé „100% óvinnufær til þeirra starfa sem hann er tryggður, þ.e. sem vinnslustjóri/fishmaster í stórum fiskiskipum“. Sambærilegan texta er að finna í fyrirbyggjandi læknisvottorði, dags. 22. mars 2022, en þar segir: „Útséð er um að viðkomandi nái aftur fyrri vinnufærni til starfa um borð í stærri fiskiskipum vegna einkenna frá vinstra hné.“ Í bréfi sínu til nefndarinnar vísar V1 til þess að upplýsinga hafi verið aflað frá starfandi vinnslustjóra og formanni Landssambands smábátæigenda sem bendi til þess að það sé ótækt að fallast á að M sé líkamlega fær til að stunda strandveiðar en ekki til að starfa sem vinnslustjóri. Því standist ofangreind staðhæfing í fyrirbyggjandi matsgerð ekki skoðun. Ofangreindir heimildarmenn eru hvorki nafngreindir né liggur fyrir nefndinni neins konar skrifleg yfirlýsing þeirra eða önnur gögn um eðli umræddra starfa. Þá verður ekki séð að V1 hafi komið á framfæri gögnum eða athugasemdum í tengslum við framkvæmd framangreinds mats. Né hefur V1 sýnt fram á að M sé fær um að sinna starfi vinnslustjóra í landi eða á minni fiskiskipum. Hefur V1 því ekki sýnt fram á að ofangreind staðhæfing í matsgerð um óvinnufærni M til að sinna þeim starfa sem vátryggingin nær til eigi ekki við rök að styðjast. Þar sem umræddri matsgerð hefur ekki verið hnekk hlýtur niðurstaða nefndarinnar því að byggja á henni.

Verður því samkvæmt öllu framansögðu og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni fallist á kröfu M.

Niðurstaða.

M á rétt til bóta úr starfstryggingu X hjá V2.

Reykjavík, 13. desember 2022.

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir